

Rezultatele unui experiment: Publicațiile prădătoare reprezintă o amenințare pentru comunitatea academică din Republica Moldova

(The results of an experiment: Predatory publications represent a threat to the academic community in the Republic of Moldova)

Gheorghe CUCIUREANU¹, Valeria VRABIE^{2*}

¹ Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale, Republica Moldova

² Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare, Republica Moldova

* Correspondence: valeria.vrabie@anacec.md

Rezumat: În articol se descrie un experiment de publicare a unui text pseudoștiințific în două ediții prădătoare de peste hotare (o conferință și o revistă) de către un autor inventat din Chișinău: selectarea edițiilor, pregătirea manuscrisului, etapele de publicare, caracteristicile edițiilor în care au fost publicate ș.a. Rezultatele experimentului sunt analizate în contextul situației cercetării științifice din Republica Moldova și a provocărilor care stau în fața ei, inclusiv pandemia Covid-19, tranziția la publicarea în Acces deschis și problemele etice determinate de abordarea „publish or perish”. Este demonstrată lipsa oricărui control al calității la publicarea articolelor în cele două ediții pseudoștiințifice și sunt evidențiate riscurile integrării publicațiilor prădătoare în cultura cercetării științifice. Lucrarea conține sugestii privind posibilele căi de combatere a publicării în edițiile pseudoștiințifice (prădătoare).

Cuvinte cheie: publicații prădătoare, experiment, etica științifică

Abstract: The paper describes an experiment of publishing a pseudo-scientific text in two predatory editions abroad (a conference and a journal) by an invented author from Chisinau: selection of editions, preparation of the manuscript, publication stages, characteristics of the editions in which were published, etc. The results of the experiment are analyzed in the context of the situation of scientific research in the Republic of Moldova and the challenges facing

Citation: Cuciureanu, G. & Vrabie, V. (2022). Rezultatele unui experiment: Publicațiile prădătoare reprezintă o amenințare pentru comunitatea academică din Republica Moldova. *etică și Deontologie*. 2(1), 18-28 <https://doi.org/10.52744/RED.2022.01.03>

Publisher's Note: RED stays neutral with regard to jurisdictional claims in published maps and institutional affiliations.

Copyright: © 2022 by the authors. Submitted for possible open access publication under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY) license (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

it, including the Covid-19 pandemic, the transition to open access publishing and the ethical issues caused by the "publish or perish" approach. The lack of any quality control when publishing articles in the two pseudo-scientific editions is demonstrated that the risks of integrating predatory publications into the culture of scientific research are highlighted. The paper contains suggestions on possible ways to combat publication in pseudo-scientific (predatory) editions.

Keywords: *predatory publications, experiment, scientific ethics*

1. Introducere

Publicațiile prădătoare sunt reviste sau conferințe pseudoștiințifice care oferă posibilitatea de a publica în ele contra cost (de regulă în Acces deschis), fără a asigura calitatea științifică.

Scopul principal urmărit de aceste publicații este câștigul financiar – un model de business „corupt” al publicării în Acces deschis (Beall, 2012). Publicațiile prădătoare urmăresc maximizarea profitului în detrimentul promovării performanțelor științifice, deoarece procesul de recenzare (peer-review) a manuscrisului trimis spre publicare nu se desfășoară sau acesta este mimat (Elmore & Weston, 2020). Publicațiile prădătoare practică un marketing agresiv (transmiterea mesajelor pe adrese de email a cercetătorilor, campanii promoționale, informație atractivă pentru potențiali autori etc.) (Nuland & Rogers, 2017). Alte caracteristici ale acestor ediții pseudoștiințifice sunt: timp scurt de publicare a manuscrisului trimis; denumiri pompoase, generalizate; colegii de redacție care nu acoperă domeniile de publicare, cu persoane-fantomă sau care nu cunosc că sunt incluse; varietate mare de domenii în care publică; taxă mică sau exagerat de mare de publicare, deseori solicitată după trimiterea manuscrisului; inducerea în eroare că ar fi indexată în baze de date internaționale și alte încălcări ale recomandărilor Comitetului pentru etica publicării (COPE) (IAP, 2022, Beall & Jeffrey, 2015, Elmore & Weston, 2020, Lane & Winker, 2017).

Revistele și conferințele prădătoare sunt în creștere, atât ca număr, cât și ca extindere geografică, acoperire a disciplinelor științifice și a stadiului carierei cercetătorilor. Ultimele estimări arată că numărul revistelor prădătoare este de peste 15,5 mii, iar a conferințelor prădătoare este și mai mare, precum și faptul că 14% dintre cercetătorii din lume, adică peste 1,2 milioane de cercetători, au utilizat edițiile prădătoare (IAP, 2022).

Deoarece edițiile prădătoare nu evaluează materialele publicate, folosesc informații false sau înșelătoare, abateri de la cele mai bune practici editoriale și de publicare și lipsă de transparență, ele afectează credibilitatea științei, a cercetătorilor și a comunicării științifice. Autorii care publică aici pierd bani și timp care nu

contribuie la avansarea științei. Scade eficiența, impactul și diversitatea procesului de cercetare, inclusiv are loc denaturarea și diluarea cercetării (Hayden, 2020). Chiar și articolele de valoare pe care le publică unii autori din necunoaștere sunt practic pierdute pentru știință, deoarece ele nu sunt indexate în baze de date internaționale importante, deci nu sunt citite de către lumea academică serioasă. Edițiile pseudoștiințifice nu au grijă de arhivare și preservare a conținutului, astfel că și cercetările valoroase se pierd odată cu dispariția arhivelor (dispariția acestor ediții) (Shamseer, 2021).

Publicarea în ediții pseudoștiințifice face ca demarcarea între știință și pseudoștiință să devină vagă și relativă. Dacă oricine poate publica și să fie recunoscut cu merite științifice – înseamnă că cercetarea nu este importantă, nu necesită finanțare și se poate dezvolta de la sine, își pot spune factorii de decizie. Pe de altă parte, este posibil ca lucrările slabe sau frauduloase, publicate în ediții prădătoare, să fie implementate în politicile publice, aducând prejudicii la nivelul societății (IAP, 2022).

Cei mai vulnerabili la „atacurile” edițiilor prădătoare se pare că sunt cercetătorii aflați la primele etape ale carierei și cei din țările mai puțin dezvoltate (Xia et al., 2015). În acest context, a fost util să analizăm în ce măsură este afectată de acest fenomen și Republica Moldova.

2. „Ofensiva” edițiilor prădătoare în Republica Moldova?

Pentru a asigura caracterul științific a revistelor editate și a conferințelor care se desfășoară, în Republica Moldova a fost creat și funcționează un cadru de evaluare și monitorizare a publicațiilor științifice. Recunoașterea revistelor științifice se efectuează în conformitate cu Regulamentul cu privire la evaluarea, clasificarea și monitorizarea revistelor științifice, aprobat de către Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC, 2018), iar platforma electronică pentru acest proces este Instrumentul Bibliometric Național (IBN - <https://ibn.idsi.md>), elaborat și menținut de către Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale (IDSİ). Recunoașterea conferințelor științifice se efectuează în conformitate cu Regulamentul cu privire la recunoașterea, clasificarea și evidența manifestărilor științifice, aprobat de către (ANACEC, 2022), existând și în acest caz o platformă online care asigură acest proces – „Evenimente științifice din Republica Moldova” (<https://conferinte.stiu.md/>), elaborată și menținută de către IDSİ. În evaluările efectuate de către ANACEC, doar publicațiile din revistele și conferințele recunoscute drept științifice, care se află în Acces Deschis pe platformele menționate, sunt luate în considerare. Acest fapt a influențat pozitiv calitatea articolelor publicate la nivel local. Numărul revistelor științifice din Republica Moldova incluse în baza de date SCOPUS a crescut până la 10, iar a celor incluse în baza de date DOAJ – 38.

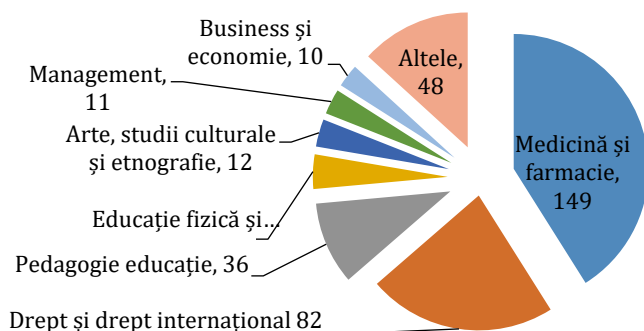
Pe de altă parte, publicațiile de peste hotare, raportate de către personalul academic din Republica Moldova, în ultima perioadă par tot mai des să nu întrunească cerințele pentru ediții științifice. Astfel, evaluarea dosarelor pentru confirmarea titlurilor și acordarea drepturilor academice în cadrul ANACEC doar în primele 2 luni ale anului 2022 au permis identificarea a 48 publicații (a 17 candidați) cu caracteristici ale edițiilor prădătoare (Tabelul 1).

Tipul de dosar	Total dosare examinate	Dosare cu lucrări în ediții prădătoare	Lucrări în ediții prădătoare
Confirmarea titlului de doctor	25	6	10
Confirmarea titlului științifico-didactic, inclusiv	11	5	14
Profesor universitar	4	2	10
Conferențiar universitar	7	3	4
Aprobarea dreptului de conducător de doctorat	40	6	24
TOTAL	76	17	48

Tabelul 1. Identificarea edițiilor prădătoare în evaluările ANACEC din ianuarie-februarie 2022

Analiza mai detaliată a uneia din aceste ediții prădătoare (conferințele „InterConf”), efectuată într-un alt studiu, a arătat că pe parcursul anului 2021 aici au fost publicate 363 articole ale 413 autori din Republica Moldova, inclusiv 2 rectori, 3 academicieni, 1 conducător al unei autorități publice în domeniul cercetării, 43 doctori habilitați, 142 doctori, 79 doctoranzi, 38 profesori și 99 conferențieri universitari (Cojocaru et al., 2022).

Tematica articolelor publicate acoperă 23 domenii științifice (din cele 38 domenii de publicare ale ediției). În 5 din aceste domenii au fost publicate 10 și mai multe articole, dominând clar domeniile Medicină și farmacie, Drept și drept internațional, Pedagogie și educație (Figura 1).

Figura 1. Distribuția articolelor autorilor din Republica Moldova în „InterConf” după domeniile științifice

Creșterea numărului lucrărilor publicate în ediții prădătoare în ultima perioadă ale cercetătorilor din Republica Moldova a fost influențată de pandemia COVID-19, mulți din aceștia raportând participări cu rapoarte la conferințe științifice online (care la o examinare mai atentă, se reduce la plata unei taxe de participare). Totuși, se pare că această dinamică este determinată mai mult de presiunea pusă pe cercetători în contextul abordării „publish or perish”. În ultimii ani au fost aprobate mai multe acte normative care stabilesc un număr minim de publicații pentru obținerea titlurilor științifice și științifico-didactice și a dreptului de conducător de doctorat, precum și favorizează candidații cu număr mai mare de publicații, în primul rând de peste hotare, la diferite concursuri și premii. Astfel, pentru obținerea titlului de doctor în științifice cu calificativul „Excelent”, „Foarte bine” sau „Bine”, candidatul obligatoriu trebuie să fie autor de publicații de peste hotare, iar pentru obținerea dreptului de conducător de doctorat este obligatorie publicarea în reviste și la conferințe de peste hotare în ultimii 5 ani (<https://anacec.md/en/node/808>).

3. Experimentul ca metodă de cercetare a edițiilor prădătoare

Demonstrarea caracterului pseudostiințific al unei publicații este uneori o sarcină dificilă, mai ales că revistele și conferințele prădătoare se diversifică și devin mai sofisticate, iar distincția între publicațiile frauduloase, false, de calitate scăzută, legitime, dar lipsite de etică, devine mai puțin evidentă (IAP, 2022). Încercările recente ale ANACEC de a stabili criterii pentru determinarea caracterului pseudostiințific (inclusiv printr-un act normativ), de a cataloga drept prădătoare unele ediții și de a nu le contoriza în procesul de evaluare a personalului științific și științifico-didactic au trezit diferite reacții, care pun sub semnul întrebării corectitudinea și legitimitatea acestor acțiuni. Astfel, conducerea facultății de drept a celei mai mari universități din Republică Moldova notează în avizul trimis la ANACEC că acestea „limitează neîntemeiat libertatea autorului în elaborarea cercetărilor, împiedică nejustificat libertatea de exprimare [art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, art. 32 din Constituție, precum și alin. (1)-(2) art. (3) Legea nr.64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare], creează premise de corupție, generează posibilități de respingere arbitrară a publicațiilor autorului la etapa evaluării de către ANACEC și contravin principiilor consacrate la art. 3 din Legea nr. 100/2017 (legalitatea, oportunitatea, predictibilitatea normelor juridice)”, „descurajează cooperările internaționale în domeniul științific (sub forma participărilor la evenimentelor științifice de peste hotare, publicarea materialelor științifice în reviste de peste hotare), ceea ce vine în dezacord cu norma specificată la art. 112 din Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr. 259 din 15.07.2004, împiedică valorificarea corespunzătoare a dreptului cercetătorului științific de a participa la

manifestări, concursuri și colaborări științifice naționale și internaționale, la alte acțiuni științifice [art. 106 lit. e) Codul cu privire la știință și inovare]], precum și lezează libertatea academică a personalului științifico-didactic și științific [(art. 117 alin. (5) Codul Educației nr. 152 din 17.07.2014]”. Persoanele care au publicat în ediții prădătoare uneori contestă faptul că aceste publicații nu sunt luate în considerare la stabilirea îndeplinirii standardelor minime pentru acordarea diferitor titluri, mai ales dacă aceste ediții sunt înregistrate în vreo bază de date internațională.

În aceste condiții, demonstrarea caracterului pseudoștiințific al unei reviste sau conferințe deseori este posibilă doar prin a publica un text evident non-științific. Totodată, parcurgerea întregului proces de publicare într-o ediție prădătoare permite o înțelegere mai bună a modului în care funcționează astfel de afaceri. Toate acestea ne-au condus spre ideea de a desfășura un experiment, în cadrul căruia să publicăm un text în ediții de tip prădător.

Experimentul nu este o metodă nouă pentru studierea modului cum funcționează sistemul de publicare științifică. Este cunoscut experimentul „Dr. Anna O. Szust”, desfășurat în anul 2015 de către o echipă de psihologi, care a inventat un om de știință cu așa nume (Oszust în poloneză înseamnă „fraudă”) și au trimis cereri de a deveni membru al colegiului de redacție la 360 reviste, însoțite de CV și publicații false. Patruzeci și opt de reviste prădătoare au acceptat-o, unele la doar câteva ore de la trimiterea cererii, iar 4 dintre acestea i-au oferit funcția de redactor-șef (!) (*Pesquisa Fapesp*, 2017). Un caz și mai mediatizat este reprezentat de către programul de calculator SCIdgen, care generează articole fără sens. Sute de astfel de „lucrări”, trimise ca manuscrise la reviste și conferințe prădătoare au fost acceptate și publicate (Van Noorden, 2021). Și în Republica Moldova a fost efectuat un experiment privind publicarea în reviste științifice, prin care un articol publicat anterior într-o ediție cu acces deschis a fost trimis spre publicare la revistele din domeniul dreptului și aproape toate (12) l-au acceptat și l-au publicat (Moldiveanu & Cuciureanu, 2020).

Pentru efectuarea experimentului, am selectat o conferință și o revistă din edițiile în care au publicat cercetătorii moldoveni și care, în urma analizei paginilor lor web, îndeplinesc multe din criteriile pentru publicațiile prădătoare (Beall, 2015). Principalul criteriu de selecție a fost reprezentativitatea/atractivitatea pentru comunitatea academică din Republica Moldova, dar a contat și frecvența apariției publicațiilor, pentru ca procesul să fie rapid, precum și alte aspecte. Astfel, au fost selectate:

O conferință din seria „InterConf”. Este ediția în care în anul 2021 au publicat, probabil, cei mai mulți cercetători din Republica Moldova, chiar dacă colegiul de redacție este coordonat oficial de către un student-doctorand, iar la o analiză mai atentă se stabilește că din acesta fac parte persoane-fantome;

Revista „Актуальные научные исследования в современном мире/Actual scientific research in the modern world”. Această ediție a fost selectată inclusiv din cauză că în colegiul de redacție a revistei sunt incluse 6 persoane din Republica Moldova (conferențieri și profesori universitari).

Ambele aceste ediții au taxe mici de publicare, acoperă practic toate domeniile științei, o frecvență mare de apariție (să spun statistica), acceptă publicarea în diferite limbi, eliberează certificate de participare la conferințe fără participare, au cerințe simple pentru redactare, transmitere a manuscrisului și achitare a taxei de publicare.

4. Cum am publicat în ediții prădătoare

4.1. Publicarea în lucrările conferințelor „InterConf”

Pentru a pregăti și transmite articolul, am urmat instrucțiunile plasate pe pagina web a acestor conferințe (<https://interconf.top/>). În acest articol, am încercat să explicăm ce reprezintă publicațiile prădătoare, să caracterizăm conferințele „InterConf” și să demonstrăm că ele sunt prădătoare, precum și să oferim sfaturi utile cercetătorilor științifici cum să evite publicarea în aceste ediții.

O primă dilemă a fost referitor la titlul articolului. Chiar dacă prima versiune era „Cum aruncă bani în vânt unii cercetători din Republica Moldova”, până la urmă am optat pentru un titlu mai „academic” – „Aspecte ale autoratului științific virtual în condiții de nihilism moral și juridic”. Atât numele autorului (Mocan Vladimir), cât și denumirea instituției pe care ar reprezenta-o (Institutul de Cercetări Economice și Juridice) au fost inventate.

După finalizarea articolului, a fost aleasă și conferința (de pe același site) la care să fie prezentată și ulterior publicată lucrarea, de fapt prima care urma – Conferința Internațională Științifico-Practică „Scientific Community: Interdisciplinary Research” din Hamburg, Germania, care urma să se desfășoare peste circa două săptămâni (26-28 ianuarie 2022).

Succesul articolului a depășit orice așteptări. La nici 30 minute de la transmiterea manuscrisului prin intermediul site-ului conferinței, acesta a fost acceptat spre publicare. Încă peste 30 minute a fost obținut certificatul de participare la conferință (care vă amintesc că urma să aibă loc peste 2 săptămâni), în urma achitării taxei indicate. În sfârșit, articolul a apărut în culegerea de pe site-ul conferinței (p. 545-553) pe 26 ianuarie 2022. Nu s-a desfășurat nicio conferință propriu-zisă.

4.2. Publicarea în revista „Актуальные научные исследования в современном мире”

Procedura de publicare în această revistă a fost la fel simplă ca la conferința „InterConf”. De fapt și pe site-ul acestei ediții, apelul plasat este de a transmite

manuscrise pentru participare la conferința care s-ar desfășura regulat (<https://iscience.in.ua/>). Ulterior însă materialele trimise sunt publicate sub formă de articole în revistă. Și în acest caz au fost urmați pașii și cerințele indicate pe site-ul ediției și la scurt timp a venit confirmarea acceptării articolului, iar peste o săptămână - și culegerea de articole (nr. 1(81), partea a 4-a din 2022) care conținea articolul transmis (p. 42-46).

Conținutul articolului publicat în revistă are la bază precedentul text publicat în culegerea conferinței, inclusiv având același titlu. Deosebirile față de textul anterior sunt următoarele:

- un volum mai mic, textul fiind ajustat la cerințele tehnice al editorului;
- înlocuirea analizei caracteristicilor de tip prădător ale conferinței „InterConf” cu cele ale revistei în care am publicat (în baza informației de pe site-ul acesteia);
- un alt autor, de data asta am decis să indicăm numele câinelui meu – Dulăul Tarzan;
- altă afiliere – Institutul de Cercetări Economice, Juridice și Psihologice (dar la fel inventat);
- altă secțiune (domeniu al științei) – „Științe psihologice”, în loc de „Drept și drept internațional”, în cadrul căreia a fost publicat în cealaltă ediție pseudoștiințifică.

În ambele cazuri de publicare în ediții prădătoare, am încercat să transmitem unele mesaje chiar și prin bibliografia de la sfârșitul articolelor (evident, la fel improvizată). Iată câteva „referințe bibliografice” indicate:

- „Moldovanu A. Nu fi bou – nu te publica în aceste conferințe. În: Revista de integritate, Chișinău, 2021, nr. 2, pp. 16-25;
- Avertizor C., Verdict O. Pierzi doar banii publicând aici: ANACEC nu va recunoaște publicația ta. În: Lucrările conferinței „Mai puneți pofta în cui”, Chișinău, 14-16 februarie 2018, 320 p.;
- Spinosu E. De ce cauți căi ușoare: ele contravin eticii științifice. În: Revista de drept aplicat, Chișinău, 2020, nr. 1, pp. 30-32;
- Profesoru, S. Trebuie să citești cărți de autorat și metodologie a cercetării. În: Manual de autorat, Chișinău, 2018, 114 p.;
- Evaluator, G., Savant R. Fiecare doctorand trebuie să parcurgă cursuri de autorat și etică științifică. În: Lucrările conferinței „Așa-mi vine câte-odată”, Chișinău, 1-2 aprilie 2017, 78 p.;
- Moralizatoru, T. Cheia evitării escrocilor este discernământul și integritatea. În: „Bună glumă”, Chișinău, pp. 55-61”.

Este interesant că în cazul revistei se pretinde, conform site-ului acesteia, că articolele sunt acceptate spre publicare în urma unui proces de recenzare, chiar dacă

În articolul nostru se menționează că editorii revistei sunt afaceriști pe care nu îi interesează decât veniturile și care nu au grijă de calitatea materialelor publicate.

5. Concluzii

Desfășurarea experimentului de publicare într-o culegere ale materialelor conferinței și într-o revistă a confirmat foarte convingător presupunerea noastră, bazată pe analiza paginilor web ale acestora, că edițiile în care am publicat sunt pseudoștiințifice, de tip prădător. Timpul foarte scurt scurs de la transmiterea manuscrisului până la acceptare, conținutul materialului trimis și acceptarea fără nicio obiecție a acestuia, lipsa desfășurării conferințelor anunțate, eliberarea certificatelor de participare cu mult timp înainte de anunțata desfășurare a evenimentelor și alte elemente arată foarte clar lipsa evaluării colegiale a manuscriselor și a altor forme de control a calității articolelor publicate.

Cu toate evidențele că publicațiile respective nu au un caracter științific, cercetătorii din Republica Moldova publică în aceste ediții, deseori repetat. Faptul că printre aceștia sunt profesori universitari, conducători de doctorat, șefi de subdiviziuni academice, ba chiar și rectori și academicieni, indică o problemă serioasă pentru comunitatea academică. Fie că publică din necunoaștere, fie că intenționat – ambele sunt grave.

Astfel, există riscul integrării prădătorilor în cultura efectuării cercetărilor științifice în Republica Moldova, cu toate consecințele: afectarea credibilității științei, a cercetătorilor și a comunicării științifice; scăderea eficienței, impactului și diversității procesului de cercetare; pierderea pentru știință chiar și articolelor valoroase publicate (nu sunt citite și nu sunt prezervate și arhivate). Acest fapt poate conduce la faptul că demarcarea între știință și pseudoștiință să devină vagă, cu consecințe nefaste din partea autorităților: de la ignorarea cercetării științifice până la utilizarea rezultatelor din lucrările slabe sau frauduloase, publicate în ediții prădătoare, în politicile publice.

În vederea combaterii fenomenului publicării în ediții prădătoare, par evidente două tipuri de măsuri care pot fi luate în Republica Moldova:

➤ Neacceptarea unor astfel de publicații de către toate entitățile care efectuează diferite evaluări în domeniul cercetării științifice: Ministerul Educației și Cercetării (evaluare în cadrul concursurilor de granturi doctorale, de burse de merit pentru doctoranzi, a raportării finanțării publice instituționale distribuite organizațiilor din domeniile cercetării și inovării); Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare (evaluare în cadrul diferitor concursuri de propuneri de proiecte de cercetare și inovare, a raportării finanțării publice distribuite în bază de concurs, a selectării experților), Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și

Cercetare (evaluare pentru confirmarea titlurilor științifice și științifico-didactice, aprobarea dreptului de conducător de doctorat, recunoașterea și echivalarea titlurilor obținute peste hotare, evaluarea organizațiilor din domeniile cercetării și inovării), Academia de Științe a Moldovei (evaluare pentru premiile academice, a raportării proiectelor de cercetare-dezvoltare), institutele de cercetare și universitățile (în cadrul evaluărilor interne);

➤ Educația științifică a cercetătorilor, pentru a putea identifica edițiile prădătoare și a evita publicarea în acestea (adică dezvoltarea unei culturi a publicării): sesiuni de informare a autorilor de publicații, diferite cursuri de studii pentru doctoranzi, elaborarea materialelor metodologice etc. Cercetătorii adevărați ar trebui să aibă capacitatea să discearnă o ediție științifică de una pseudoștiințifică (inclusiv de tip prădător), dar și integritatea necesară pentru a refuza publicarea în astfel de ediții.

Pentru dezvoltarea unei strategii la nivel național și/ sau a unei abordări sistemice în domeniul diminuării impactului edițiilor prădătoare considerăm necesară acceptarea recomandărilor incluse în raportul Parteneriatului InterAcademic adresate părților interesate-cheie a căror influență sau acțiune poate aduce schimbări: cercetătorilor, liderilor instituțiilor de învățământ superior, academiilor de științe, finanțatorilor cercetării, bibliotecilor și serviciilor de indexare, editorilor și organizațiilor de guvernare a științei (IAP, 2022).

Referințe:

- Beall, J. (2012). Predatory publishers are corrupting open access. *Nature*, 489(7415), 179. <https://doi.org/10.1038/489179a>
- Beall, J. (2015.) *Criteria for determining predatory open-access publishers* [White paper]. Beall's List (powered by WordPress). <https://bealllist.net/wp-content/uploads/2019/12/criteria-2015.pdf>
- Cojocaru, I., Cuciureanu, Gh. & Cojocaru, I. (2022). *Researchers' quest for productivity and visibility: the growing problem of predatory publishing in the Republic of Moldova*. [Article submitted to the] Central and Eastern European e|Dem and and e|Gov Days 2022. September 22-23, 2022.
- Elmore, S. A., & Weston, E. H. (2020). Predatory journals: what they are and how to avoid them. *Toxicologic pathology*, 48(4), 607–610. <https://doi.org/10.1177/0192623320920209>
- Hayden, J. A. (2020). Predatory publishing dilutes and distorts evidence in systematic reviews. *Journal of Clinical Epidemiology*, 121, 117–119. <https://doi.org/10.1016/j.jclinepi.2020.01.013>
- Laine, C., & Winker, M. A. (2017). Identifying predatory or pseudo-journals. *Biochemia medica* (Zagreb), 27(2), 285–291. <https://doi.org/10.11613/BM.2017.031>
- Moldoveanu, B. & Cuciureanu, Gh. (2020). Publishing as an indicator of scientific research quality and ethics: the case of law journals from moldova. *Sci Eng Ethics*, 26, 1039–1052. <https://doi.org/10.1007/s11948-020-00189-2>

- Shamseer, L. (2021). *"Predatory" journals: An evidence-based approach to characterizing them and considering where research ought to be published* [Doctoral dissertation, University of Ottawa]. uO Research Repository. <http://hdl.handle.net/10393/41858>, <http://dx.doi.org/10.20381/ruor-26080>
- The Interacademy Partnership (IAP). (2022). *Combating Predatory Academic Journals and Conferences*. [Report]. IAP. *Science Health Polity*. <https://www.interacademies.org/publication/predatory-practices-report-English>
- Van Noorden, R. (2021). Hundreds of gibberish papers still lurk in the scientific literature. *Nature*. 594 (7862): 160–161. doi: <https://doi.org/10.1038/d41586-021-01436-7>
- Van Nuland, S. E. & Rogers, K. A. (2017). Academic nightmares: Predatory publishing. *Anat Sci Educ.*, 10(4), 392–394. doi: 10.1002/ase.1671
- Xia, J., Harmon, J. L., Connolly, K. G., Donnelly, R. M., Anderson, M. R., & Howard, H. A. (2015). Who publishes in "predatory" journals? *Journal of the Association for Information Science and Technology*, 66(7), 1406–1417. <http://doi.org/10.1002/asi.23265>
- Agencia Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC). (2018). Regulamentul cu privire la evaluarea, clasificarea și monitorizarea revistelor științifice. <https://anacec.md/files/Regulament-evaluare-reviste-22.12.2021.pdf>
- Agencia Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC). (2022). Regulamentul cu privire la recunoașterea, clasificarea și evidența manifestărilor științifice. https://anacec.md/files/Regulament_manifestari-28.01.2021.pdf
- Agencia Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare (ANACEC). Cercetare și inovare. Acte normative. <https://anacec.md/en/node/808>
- Certificate of participation. [Image]. <https://cuciureanul.files.wordpress.com/2022/01/certificate-mocan-vladimir-26-28-01-2022-participation-hamburg-germany.pdf>
- International Scientific Conferences „InterConf”. Publication of abstracts and articles in collections of scientific conferences around the world. <https://interconf.top/>
- Pesquisa Fapapers (2017). “Dr. Fraud” applies for editing position. In: *Pesquisa Fapapers Magazine*, São Paulo Research Foundation (FAPESP). Good Practice. Issue 254. <https://revistapesquisa.fapesp.br/en/dr-fraud-applies-for-editing-position/>
- Proceedings of the 6th International Scientific and Practical Conference „Scientific Community: Interdisciplinary Research Hamburg, Germany 26-28.01.2022”. InterConf Scientific Publishing Center. <https://interconf.top/documents/2022.01.26-28.pdf>
- Актуальные научные исследования в современном мире. Журнал - Переяслав, 2022. - Вып. 1(81), ч. 4 – 190 с. / Actual scientific research in the modern world. *Journal - Pereyaslav*, 2022. - Issue. 1(81), 4, – 190 pp. https://drive.google.com/file/d/1te9Z2RYUozwENYFv9zuhyA_pMqAXb-1b/view
- Актуальные научные исследования в современном мире. Международная научная конференция / Actual scientific research in the modern world. International scientific conference. <https://iscience.in.ua/>